

Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасының қағидалары

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-301/2020 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылғы 22 желтоқсанда № 21862 болып тіркелді.

"Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 9-бабының 3) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Преамбула жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 14.08.2025 № 80 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасының қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитеті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) ресми жарияланғаннан кейін осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

3) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Заң департаментіне ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі

А. Цой

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының
Еңбек және халықты әлеуметтік
қорғау министрлігі

Қазақстан Республикасы
Денсаулық сақтау министрі

Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасының қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасының осы қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінің (бұдан әрі – Кодекс) 9-бабының 3) тармақшасына сәйкес әзірленді және кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтауға сараптама жүргізу тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 21.04.2025 № 39 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар мен анықтамалар пайдаланылады:

1) еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасы – аурудың зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларымен байланысын анықтау үшін жұмыскердің кәсіптік бағдарын ескере отырып, еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасы жасау жөніндегі комиссия жұмысының алынған нәтижелері негізінде халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелері ресімдейтін құжат;

2) жіті кәсіптік ауру – зиянды кәсіптік факторлардың бір рет (бір ауысымнан аспайтын уақыт ішінде) әсерінен кейін пайда болған ауру;

3) зиянды еңбек жағдайлары – зиянды өндірістік факторлардың болуымен сипатталатын еңбек жағдайлары;

4) зиянды өндірістік фактор – жұмыскерге әсер етуі ауруға немесе еңбекке қабілеттілігінің төмендеуіне және (немесе) ұрпақтарының денсаулығына кері ықпал етуге әкеп соғуы мүмкін өндірістік фактор;

5) кәсіптік ауру – жұмыскердің өз еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауына байланысты оған зиянды өндірістік факторлардың әсер етуінен туындаған жіті немесе созылмалы ауру;

6) кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасы – аурудың клиникалық көріністері, медициналық зерттеп-қарау нәтижелері арасындағы себеп-салдарлық байланыстардың болуын не болмауын, пациенттің кәсіптік бағдарын және еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасының деректерін талдау негізінде

өндірістік факторларды айқындайтын денсаулық сақтау саласындағы сараптаманың түрі.

7) кәсіптік бағдар – адамның хронологиялық тәртіппен алған кәсіптерінің тізбесі;

8) созылмалы кәсіптік ауру – зиянды өндірістік факторлардың көп рет және ұзақ уақыт әсер етуінен кейін пайда болған ауру;

3. Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасы осы Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес кәсіптік аурулар тізбесіне сәйкес жүргізіледі.

4. Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасы:

зиянды өндірістік факторлардың әсері мен аурудың дамуы арасындағы себеп-салдарлық қатынастардың болуына күдік туындаған кезде жүргізілетін бастапқы;

зардап шеккен жұмыскер емдеу-оңалту іс-шараларынан өткеннен кейін және (немесе) мемлекеттік медициналық-әлеуметтік сараптама органдарында қайта куәландыру алдында жүргізілетін қайталама болып бөлінеді.

5. Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасы еңбек шарты бойынша жұмысты орындайтын жұмыскерлерге қатысты жүргізіледі.

6. Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасын Кодекстің 220-бабының 4 тармағына сәйкес денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекіткен денсаулық сақтау саласындағы білім беру ұйымының құрамындағы кәсіптік патология және сараптама саласында мамандандырылған медициналық көмек көрсететін мемлекеттік денсаулық сақтау ұйымдары (бұдан әрі-кәсіптік денсаулық клиникасы) жүргізеді.

2-тарау. Кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтауға сараптама жүргізу тәртібі

7. Кәсіптік аурулар (жіті, созылмалы) осы Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген адамдарға жұмыскердің өзінің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауына байланысты кәсіптік еңбекке қабілеттілігінен уақытша немесе тұрақты айырылуға әкеп соқтырған зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсер етуіне негізделген.

8. Жіті кәсіптік ауру диагнозын немесе созылмалы кәсіптік аурудың алдын ала диагнозын меншік нысанына қарамастан Қазақстан Республикасында тұратын кәсіпорындардың немесе ұйымдардың жұмыскерлеріне медициналық-санитариялық алғашқы көмек көрсететін медициналық ұйымдар (бұдан әрі – медициналық ұйымдар), созылмалы кәсіптік ауру диагнозын денсаулық сақтау саласындағы білім беру ұйымының құрамындағы кәсіптік патология және сараптама саласындағы мамандандырылған медициналық көмек көрсететін мемлекеттік денсаулық сақтау ұйымдары (бұдан әрі – кәсіптік денсаулық клиникасы) белгілейі.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 11.03.2022 № ҚР ДСМ-23 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9. Медициналық ұйымдар жұмыскердің денсаулық жағдайының клиникалық деректерінің, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 24082 болып тіркелген) (бұдан әрі – ҚР ДСМ-84 бұйрығы) бекітілген инфекциялық және паразитарлық ауру ошағын эпидемиологиялық тексеріп-қарау картасының және (немесе) "Еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру материалдарын ресімдеу бойынша нысандарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 28 желтоқсандағы № 1055 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12655 болып тіркелген) бекітілген еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға туралы актінің негізінде жіті кәсіптік аурудың түпкілікті диагнозын қояды және "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндетін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандағы № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 21579 болып тіркелген) (бұдан әрі – № ҚР ДСМ -175/2020 бұйрығы) бекітілген нысан бойынша хабарлама жасайды.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 11.03.2022 № ҚР ДСМ-23 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. Жұмыскердің жіті кәсіптік ауруы салдарынан еңбекке қабілеттілігінен тұрақты айырылу белгілеріне еңбек медицинасы дәрігері (кәсіптік патология) (бұдан әрі – кәсіптік патолог-дәрігер) консультация береді.

11. Созылмалы кәсіптік ауруы туралы алдын ала диагнозы бар, сондай-ақ үш айдан астам жіті кәсіптік ауру салдарынан организм функцияларының тұрақты бұзылуы сақталған жағдайда азаматтар осы Қағидалардың 15-тармағына сәйкес құжаттарды ұсына отырып, денсаулық сақтау субъектілерінің кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтауды сараптауы үшін кәсіптік денсаулық клиникасына жіберіледі.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 11.03.2022 № ҚР ДСМ-23 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

12. Созылмалы кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтауға және жіті кәсіптік аурудың салдарын сараптама жүргізу үшін

кәсіптік денсаулық клиникасында аурулардың бейіні бойынша тұрақты жұмыс істейтін кәсіптік патологиялық сараптама комиссиясы (бұдан әрі – КПСК) кәсіптік денсаулық клиникасы басшысының бекітуімен құрылады.

13. КПСК төрағасы аурулардың бейіні бойынша маман болып табылатын, біліктілік санаты (ғылыми және (немесе) академиялық дәрежесі) бар кәсіптік патолог-дәрігер болады.

КПСК мүшелерінің жалпы саны кемінде 3 адамды құрайды. Комиссия мүшелері "Еңбек медицинасы (кәсіптік патология)" мамандығы бар дәрігерлер болып табылады. Қажет болған жағдайда сараптама жүргізу үшін ауру бейіні бойынша дәрігерлер (комиссия мүшелері болып табылмайтын) тартылады.

14. КПСК кәсіптік аурудың жұмыскердің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауымен байланысын анықтауға бастапқы сараптаманы жүргізеді және функционалдық бұзушылықтарды анықтайды, функционалдық бұзушылықтардың дәрежесін айқындай отырып, аурудың өршуі немесе регрессиясы жағдайларында қайта сараптаманы жүргізеді.

15. Пациенттің тіркелген жері бойынша кәсіпорынға қызмет көрсететін медициналық ұйымдар, меншік нысанына қарамастан кәсіптік патология кабинеттері пациенттерді кәсіптік аурудың жұмыскердің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауымен байланысын анықтауды сараптауға мынадай құжаттармен кәсіптік денсаулық клиникасына жібереді:

1) ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша медициналық ұйымның жолдамасы;

2) ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша дәрігерлік-консультациялық комиссияның қорытындысы;

3) ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша міндетті (алдын ала және мерзімдік) медициналық қарап-тексерулердің деректері, зертханалық және функционалдық зерттеулердің нәтижелері бар амбулаториялық пациенттің (амбулаториялық, стационарлық) медициналық карталарынан үзінді көшірме;

4) ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша амбулаториялық пациенттің медициналық картасының түпнұсқасы;

5) еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасы;

6) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы Еңбек кодексінің (бұдан әрі – Еңбек кодексі) 190-бабына сәйкес еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін нысан бойынша еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға туралы актіні (бұдан әрі – Акт) (болған кезде) 11 тармақта көрсетілген пациент ұсынады;

7) Еңбек кодексінің 35-бабына сәйкес жұмыскердің еңбек қызметін растайтын құжаттар.

15-1. Еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасын (бұдан әрі – СЭС) халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласындағы

мемлекеттік органның аумақтық бөлімшесі (бұдан әрі – аумақтық бөлімше) жұмыскердің кәсіптік бағытын ескере отырып, жұмыс беруші ұсынатын құжаттар мен материалдардың және ҚР ДСМ-84 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің, бақылау мен қадағалаудың қолда бар нәтижелерінің негізінде ресімдейді.

Ұйымның басшысы (жұмыс беруші) жұмыскердің кәсіптік бағытына сәйкес № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша кәсіптік ауруға және (немесе) улануға алдын ала диагноз туралы хабарлама алғаннан кейін немесе аумақтық бөлімшені хабардар еткеннен кейін үш жұмыс күні ішінде осы кәсіпорындағы жұмыскердің еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасын жасау үшін ақпарат жинау және дайындау жөніндегі комиссияны (бұдан әрі – Комиссия) қалыптастырады. Комиссияның құрамына жұмыс берушінің өкілдері, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметінің маманы (немесе жұмыс беруші еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша жауапты етіп тағайындаған адам), кәсіпорынның медицина қызметкері, кәсіпорынға қызмет көрсететін медициналық ұйымның маманы, кәсіподақ өкілі, зардап шеккен жұмыскер және (немесе) не даулы жағдайларда немесе Комиссия шешімі бойынша жұмыскердің ауруының бейіні бойынша мамандар болып табылатын біліктілік санаты (ғылыми және (немесе) академиялық дәрежесі) бар кәсіптік патолог-дәрігерлерді немесе жұмыс берушінің есебінен санитария, гигиена және эпидемиология, қоғамдық денсаулық сақтау, кәсіптік патология саласында ғылыми және (немесе) академиялық дәрежесі бар ғылыми қызмет ұйымдарының мамандарын тарта отырып жұмыскердің өкілі, сондай-ақ аумақтық бөлімшенің маманы кіреді.

Комиссия он жұмыс күні ішінде осы кәсіпорындағы барлық кәсіптік бағыт үшін жұмыскердің жұмыс орнындағы (учаскесіндегі, цехындағы) (не оған ұқсас жұмыс орындарындағы) еңбек жағдайларын сипаттайтын қажетті құжаттар мен материалдарды, оның ішінде мұрағаттық деректерді:

- 1) өндірістік бақылау материалдарын;
- 2) өндірістік объектіні еңбек жағдайлары бойынша аттестаттау материалдарын;
- 3) аумақтық бөлімшелер мен еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органның аумақтық бөлімшелерін тексерудің материалдары мен нәтижелерін;
- 4) жазатайым оқиғаларды тергеп-тексеру, арнайы тергеп-тексеру материалдарын;
- 5) жүргізілген медициналық қарап-тексерулер туралы мәліметтерді, амбулаториялық карталарды;
- 6) мерзімдік медициналық қарап-тексеру барысында анықталған науқастарды сауықтыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын;
- 7) нұсқамаларды тіркеу журналдарынан және еңбекті қорғау жөніндегі жұмыскердің білімін тексеру хаттамаларынан үзінді көшірмелерді;

8) қызметкерге жеке қорғаныш құралдарының берілгенін растайтын құжаттардың көшірмелерін;

9) еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау талаптарын регламенттейтін нұсқаулықтардан, ережелерден, бұйрықтардан және басқа да актілерден үзінді көшірмелерді, өндірістегі саламатты және қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету үшін лауазымды адамдардың міндеттері мен жауаптылығын және басқаларды;

10) зардап шеккен адамның денсаулығының зақымдану сипаты мен ауырлығы туралы медициналық қорытындыны;

11) аллергиялық сипаттағы кәсіптік ауруға күдіктену кезінде жұмыс берушінің мөрімен куәландырылған (егер бар болса) заттың атауы, орау күні көрсетілген мөрленген қаптамада жұмыскердің еңбек қызметі жүзеге асырылған химиялық заттар мен қосылыстарды жинауды жүргізеді.

Жұмыскердің еңбек жағдайларын сипаттайтын деректер болмаған не толық болмаған кезде жұмыс беруші өндірістік бақылау деректерін ескере отырып, жұмыскердің жұмыс орнындағы немесе оған ұқсас жұмыс орындарындағы еңбек жағдайларын бағалау мақсатында жұмыскердің жұмыс орнының химиялық және физикалық факторларына (жұмыс ерекшелігіне байланысты) өз қаражаты есебінен қажетті зертханалық-аспаптық және гигиеналық-физиологиялық зерттеулер жүргізеді.

Жұмыс беруші Комиссия жинаған қажетті құжаттар мен материалдарды 3 (үш) жұмыс күн ішінде аумақтық бөлімшеге жазбаша немесе электрондық нысанда ұсынады, ол ұсынылған ақпарат және өзінде бар мәліметтер (оның ішінде осындай және (немесе) оған ұқсас өндірістер не учаскелер (цехтар) жұмыскерлерінің кәсіптік аурулары жағдайларын тергеп-тексеру актілері, санитариялық-эпидемиологиялық мониторингтің, бақылау мен қадағалаудың мұрағаттық нәтижелері) негізінде 10 (он) жұмыс күні ішінде СЭС жасайды және оны № ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша кәсіптік ауруға және (немесе) улануға күдік туралы хабарлама ұсынған медициналық ұйымға және жұмыс берушіге жібереді, үшінші данасы аумақтық бөлімшеде қалдырылады.

СЭС жасау үшін ақпарат жеткіліксіз ұсынылған жағдайда аумақтық бөлімше 3 (үш) жұмыс күні ішінде жұмыс берушіні мерзімдері көрсетілген жазбаша немесе электрондық нысанда қосымша ақпарат беру қажеттілігі туралы хабардар етеді, оны жұмыс беруші жазбаша немесе электрондық ақпараттандыруды алған сәттен бастап 5 (бес) жұмыс күні мерзімінде ұсынады.

Егер кәсіптік аурудың және (немесе) уланудың туындауы әртүрлі аумақтық бөлімшелердің бақылауындағы объектілердегі жұмысқа байланысты болса, онда кәсіптік ауруға күдікті адамның соңғы жұмыс орны бойынша аумақтық бөлімше ресми сұрау салулар бойынша тиісті аумақтық бөлімшелерден және басқа да ұйымдардан (

жұмыс берушілерден) алынған материалдар негізінде СЭС жасайды. Сұрау салуды алған ұйымдар 10 (он) жұмыс күні мерзімінде СЭС жасау үшін талап етілген құжаттардың көшірмелерін ұсынады.

Ескерту. 2-тарау 15-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 11.03.2022 № ҚР ДСМ-23 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 14.08.2025 № 80 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

16. Кодекстің 7-бабының 78) тармақшасына сәйкес клиникалық хаттамаларға сәйкес кәсіптік денсаулық клиникасы зертханалық және функционалдық зерттеулер жүргізеді.

17. КПСК кәсіптік аурудың жұмыскердің еңбек (қызметтік) міндеттерін орындауымен байланысын анықтауға бастапқы сараптаманы осы Қағидалардың 15-тармағында көрсетілген құжаттар мен 16-тармағында көрсетілген зерттеу нәтижелері бар болғанда жүргізеді.

18. КПСК мыналарды қарайды:

1) кәсіптік бағдар:

Еңбек кодексінің 35-бабына сәйкес пациенттің еңбек қызметін растайтын құжаттар;

2) жұмыс өтілі:

зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларындағы үзіліссіз жұмыс өтілі кемінде сегіз жыл;

осы Қағидалардың 19-тармағында көрсетілген аурудан басқа, кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын анықтау сараптамасы егер зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс істеу кезінде осы Қағидалардың 19-тармағында көрсетілген аурудан басқа аурудың қалыптасуының басталуы анықталмаса, зиянды және (немесе) қауіпті еңбек жағдайларында жұмыс үш жылдан астам уақыт тоқтатылғаннан кейін жүргізілмейді;

3) еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасы:

еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасына еңбек кітапшасына және жұмыскердің барлық жұмыс жылдарындағы өндірістік объектілерді еңбек жағдайлары бойынша міндетті мерзімдік аттестаттау деректеріне сәйкес барлық кәсіптік бағдар бойынша жұмыскер еңбегінің барлық зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлары (еңбек процесінің ауырлығы, физикалық, химиялық, биологиялық факторлар) көрсетіледі;

еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасында жұмыс процесінің деректері болмаған немесе толық болмаған жағдайда кәсіптік денсаулық клиникасының басшысы аумақтық бөлімшелерге еңбек жағдайларының санитариялық-эпидемиологиялық сипаттамасына толықтыруға сұрау береді (жазбаша немесе электрондық нысанда);

егер өндірістік ортаны зерттеу жүргізілмесе, бұл кәсіптік ауру диагнозын қоюға кедергі болмайды, себебі бұл ретте ғылыми әдебиеттің (олар болған және өзекті болған жағдайда), модельдеудің, сондай-ақ ұқсас өндірістік жағдайларды экстраполяциялаудың деректері ескеріледі;

4) Еңбек кодексінің 190 бабына сәйкес еңбек жөніндегі уәкілетті мемлекеттік орган бекітетін нысан бойынша еңбек қызметіне байланысты жазатайым оқиға туралы актіні (болған кезде) 11 тармақта көрсетілген пациент ұсынады;

5) пациент ауруының анамнезі;

КПСК ҚР ДСМ-175/2020 бұйрығымен бекітілген нысан бойынша медициналық құжаттарды (міндетті алдын ала және мерзімдік медициналық қарап-тексерулердің деректері бар медициналық ұйымнан амбулаториялық пациенттің медициналық карталарының түпнұсқаларын, электрондық денсаулық паспортының деректерін) талдайды:

КПСК аурудың әрбір бейіні бойынша жұмысшының медициналық көмекке жүгінуін, оның ішінде пациенттің шағымдарын, аурудың даму тарихын, клиникалық деректерді және медициналық тексерулердің нәтижелерін талдайды:

медициналық құжаттама бойынша жеткілікті мәліметтер болмаған жағдайда, КПСК кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын сараптау үшін қажетті қосымша құжаттарды сұратады;

6) клиникалық деректер және зерттеп-қарау нәтижелерінің деректері;

КПСК клиникалық және параклиникалық зерттеу әдістерінің өзгерістер кешенін ескереді, негізгі диагнозды, асқынуларды және ағзаның органдары мен жүйелерінің функционалдық өзгерістерінің дәрежесін көрсете отырып, түпкілікті клиникалық диагнозды белгілейді.

Ескерту. 18-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 14.08.2025 № 80 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

19. КПСК мыналарды ескереді:

1) егер аурудың себептері көп факторлы болса және олардың арасында кәсіптік фактор болса, онда ауру кәсіптік болып саналады;

2) кейбір кәсіптік аурулар: силикоз, бериллиоз, қуық папилломасы, қатерлі ісіктер зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлармен байланыстағы жұмыс тоқтатылғаннан кейін ұзақ уақыттан соң дамиды;

3) аллергиялық, инфекциялық сипаттағы созылмалы кәсіптік ауруды анықталған кезде қолданыстағы сенсбилизациялайтын заттармен немесе биологиялық фактормен байланыс, клиникалық көріністердің ерекшеліктері маңызды. Жұмыс өтілі ескерілмейді

20. Сараптама жүргізу нәтижелері бойынша КПСК мынадай қорытынды шығарады:

1) ауру кәсіптік факторлардың әсерімен байланысты (кәсіптік, бастапқы ауру);

- 2) ауру кәсіптік факторлардың әсерімен байланысты емес;
- 3) бір жылдан кейін кәсіптік денсаулық клиникасына қайта жіберу ұсынымдарымен кәсіптік ауру бойынша бақылау тобы;
- 4) қосымша мәліметтер (қандай екені көрсетіледі), қосымша тексеру және (немесе) мамандардың КПСК-ның қайта отырысымен өткізілетін консультациясы талап етіледі;
- 5) кәсіптік ауру өршиді немесе регрессияланады (кәсіптік ауру, қайталама).

21. КПСК процестің хронизациясы туралы мәселені шешеді және клиникалық көріністердің дәрежесі мен айқындығын көрсете отырып, жіті кәсіптік аурудың салдарын айқындайды.

22. КПСК сараптама нәтижесінде материалдарды қайта қарау нысанын (өзінің қатысуымен, сырттай) айқындайды.

23. КПСК қорытындысы осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес ресімделеді.

КПСК қорытындысы қағаз және электрондық тасығыштарда ресімделеді және "Сақтау мерзімдерін көрсете отырып, мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдар қызметінде жасалатын үлгілік құжаттар тізбесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің міндетін атқарушының 2017 жылғы 29 қыркүйектегі № 263 бұйрығына (Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде 2017 жылғы 18 қарашада № 15997 болып тіркелген) (бұдан әрі—№ 263 бұйрық) сәйкес кәсіптік денсаулық клиникасында науқастың медициналық құжаттамасында тұрақты сақталады.

КПСК қорытындысы Кодекстің 7-бабының 31) тармақшасына сәйкес денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекітетін нысан бойынша медициналық құжаттамаға (стационарлық науқастың медициналық картасынан үзінді көшірмеге, амбулаториялық пациенттің медициналық картасынан үзінді көшірмеге) енгізіледі.

24. КПСК-ның кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысы сараптамасын айқындауы қиын болған жағдайда немесе жұмыскердің, жұмыс берушінің, сақтандыру компаниясының КПСК-ның қорытындысымен келіспеуіне байланысты Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің 76-бабына сәйкес өтінішті қарау мерзіміне сай пациенттің медициналық құжаттарын кәсіптік денсаулық клиникасы Республикалық кәсіптік-патологиялық шиеленіс сараптау комиссиясына (бұдан әрі - РКПШСК) қарауға жібереді.

Ескерту. 24-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 21.04.2025 № 39 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

25. РКПШСК тәртібі мен құрамын оның базасында РКПШСК құрылатын денсаулық сақтау саласындағы білім беру ұйымының басшысы бекітеді.

Ескерту. 25-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 11.03.2022 № ҚР ДСМ-23 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

26. РКПШСК Қазақстан Республикасы Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексінің 76-бабына сәйкес мерзімде құжаттарды қарайды. Қажет болған жағдайда аурулардың бейіні бойынша дәрігерлерді отырысқа шақырады, ұйымдардан сараптама жасау үшін қажетті құжаттарды сұратады.

Ескерту. 26-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 21.04.2025 № 39 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

27. РКПШСК мынадай құжаттарды қарайды:

- 1) өтініштер;
- 2) КПСК қорытындысы;
- 3) осы Қағидалардың 16 тармағында көрсетілген зерттеу нәтижелері мен 15 тармағында көрсетілген пациенттің құжаттары;
- 4) КПСК сұрау салуы бойынша алынған немесе пациент ұсынған қосымша құжаттар (егер ондайлар бар болса).

28. Қосымша деректер алу қажет болған жағдайда РКПШСК осы Қағидалардың 15-тармағының 3-6-тармақшаларында көрсетілген кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысына сараптама жүргізу үшін пациенттің тіркелген жері бойынша қызмет көрсететін кәсіпорынның медициналық ұйымдарынан, кәсіптік патология кабинеттерінен, аумақтық бөлімшелерден, жұмыс берушіден жазбаша немесе электрондық нысанда ақпарат сұратады. РКПШСК сұрау салуын алғаннан кейін медициналық ұйым, жұмыс беруші, аумақтық бөлімше ақпаратты 10 күнтізбелік күн ішінде РКПШСК-на жібереді.

Ақпарат электрондық түрде "электрондық үкімет", "Е-өтініш" порталдары арқылы не халықтың санитариялық-эпидемиологиялық саламаттылығы саласында қолданыстағы мамандандырылған ақпараттық жүйелер арқылы (бар болса) жіберіледі. Егер хабарлама мерзімі Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес демалыс және мереке күндеріне түсетін болса, онда хабарлама мерзімі келесі жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 14.08.2025 № 80 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

29. Сұратылған құжаттарды алған кезде кәсіптік аурудың еңбек (қызметтік) міндеттерін орындаумен байланысын сараптау үшін өзінің қатысуымен немесе сырттай нысаны бойынша шешім қабылдай отырып, РКПШСК-ның отырысы қайта өткізіледі:

- 1) ауру кәсіптік факторлардың әсерімен байланысты (кәсіптік, бастапқы ауру);
- 2) ауру кәсіптік факторлардың әсеріне байланысты емес;
- 3) созылмалы кәсіптік ауруды (улануды) алып тастау.

30. РКПШСК-ның қорытындысы осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес ресімделеді.

31. РКПШСК-ның қорытындысы қағаз тасығышта үш данада ресімделеді, оның:

1) бір данасы өтініш берушіге немесе оның заңды өкіліне (жұмысшыға, жұмыс берушіге, сақтандыру компаниясына) беріледі;

2) екінші данасы медициналық ақпараттық жүйеге енгізіледі;

3) үшінші данасы № 263 бұйрыққа сәйкес кәсіптік денсаулық клиникасында науқастың медициналық құжаттамасында тұрақты сақталады.

32. Созылмалы кәсіптік ауру алғаш рет анықталған кезде кәсіптік денсаулық клиникасы осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша кәсіптік ауру туралы хабарлама ресімдейді және 3 (үш) жұмыс күні ішінде жазбаша немесе электрондық нысанда жұмыскердің кәсіптік маршрутына сәйкес жұмыс берушілерге, СЭС берген аумақтық бөлімшеге және кәсіптік ауруға (алдын ала диагноз) күдікті анықтаған медициналық ұйымға жібереді.

Ескерту. 32-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Денсаулық сақтау министрінің 14.08.2025 № 80 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Кәсіптік аурудың еңбек
(қызметтік) міндеттерін
орындаумен байланысын
анықтау сараптамасының
қағидаларына
1-қосымша

Кәсіптік аурулар тізбесі

№	Зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік факторлардың әсерінен пайда болған аурулардың тізбесі	АХЖ-10 бойынша ауру коды	Зиянды және (немесе) қауіпті өндірістік фактордың атауы	АХЖ-10 бойынша сыртқы себеп коды	Жүргізілетін жұмыстардың, өндірістердің үлгілік тізбесі
1	2	3	4	5	6
1. Өндірістік химиялық факторлардың әсерінен пайда болған аурулар (жіті улану, олардың салдары, созылмалы улану)					
1.	Этанолмен жіті улану	T51.0	Этанол	Y96	
2.	Спиртпен жіті улану (этанолды қоспағанда)	T51.1 T51.8	Басқа спирттер	Y96	
Мұнай өнімдерінің әсерінен пайда болған аурулар					
3.	Мұнай өнімдерімен жіті улану	T52.0	Мұнай өнімдері, оның ішінде бензин, керосин	Y96	
4.	Мұнай өнімдерімен	T52.0		Y96	

	созылмалы улану		Мұнай өнімдері, оның ішінде бензин, керосин	
Бензолдың әсерінен пайда болған аурулар				
5.	Бензолмен жіті улану	T52.1	Бензол	Y96
6.	Бензолмен созылмалы улану	T52.1	Бензол	Y96
Бензол гомологтарының әсерінен пайда болған аурулар				
7.	Бензол гомологтарымен жіті улану	T52.2	Бензол гомологтары	Y96
8.	Бензол гомологтарымен созылмалы улану	T52.2	Бензол гомологтары	Y96
9.	Гликольдармен жіті улану	T52.3	Гликольдар	Y96
10.	Кетондармен жіті улану	T52.4	Кетондар	Y96
Төрт дәрежелі хлорлы көміртегінің әсерінен пайда болған аурулар				
11.	Төрт дәрежелі хлорлы көміртегімен жіті улану	T53.0	Төрт дәрежелі хлорлы көміртегі	Y96
12.	Төрт дәрежелі хлорлы көміртегімен созылмалы улану	T53.0	Төрт дәрежелі хлорлы көміртегі	Y96
Хлороформның әсерінен пайда болған аурулар				
13.	Хлороформмен жіті улану	T53.1	Хлороформ	Y96
14.	Хлороформмен созылмалы улану	T53.1	Хлороформ	Y96
Трихлорэтиленнің әсеріне байланысты аурулар				
15.	Трихлорэтиленмен жіті улану	T53.2	Трихлорэтилен	Y96
16.	Трихлорэтиленмен созылмалы улану	T53.2	Трихлорэтилен	Y96
Тетрахлорэтиленнің әсеріне байланысты аурулар				
17.	Тетрахлорэтиленмен жіті улану	T53.3	Тетрахлорэтилен	Y96

18.	Тетрахлорэтиленмен созылмалы улану	T53.3	Тетрахлорэтилен	Y96
Дихлорметанның әсерінен пайда болған аурулар				
19.	Дихлорметанмен жіті улану	T53.4	Дихлорметан	Y96
20.	Дихлорметанмен созылмалы улану	T53.4	Дихлорметан	Y96
Хлорфторкөміртектердің әсерінен пайда болған аурулар				
21.	Хлорфторкөміртектерімен жіті улану	T53.5	Хлорфторкөміртектер	Y96
22.	Хлорфторкөміртектерімен созылмалы улану	T53.5	Хлорфторкөміртектер	Y96
Алифатты көмірсутектердің галоген туындыларының әсерінен пайда болған аурулар				
23.	Алифатты көмірсутектердің галоген туындыларымен жіті улану	T53.6	Алифатты көмірсутектердің галоген туындылары, оның ішінде хлорметан, винилхлорид#, фторметан, хлорпрен, ди- и трихлорэтан, трифторэтилен, перхлорэтилен, дифторэтан және т.б.	Y96
24.	Алифатты көмірсутектердің галоген туындыларымен созылмалы улану	T53.6	Алифатты көмірсутектердің галоген туындылары, оның ішінде хлорметан, фторметан, хлорпрен, ди- и трихлорэтан, трифторэтилен, перхлорэтилен, дифторэтан және т.б.	Y96
25.	Винилхлоридпен созылмалы улану	T53.6	Винилхлорид	Y96
26.	Пара-трет-бутил фенолмен	T54.0		Y96

	созылмалы улану		Пара-трет-бутил фенол	
Тітіркендіргіш заттың (ирритант) әсерінен пайда болған аурулар				
27.	Ирританттармен жіті улану	T65.8	Тітіркендіргіш әсері бар химиялық заттар (ирританттар)	Y96
28.	Ирританттармен созылмалы улану	T65.8	Тітіркендіргіш әсері бар химиялық заттар (ирританттар)	Y96
Күйдіргіш қышқылдар мен қышқыл тәрізді заттардың әсерінен пайда болған аурулар				
29.	Күйдіргіш қышқылдар мен қышқыл тәрізді заттармен жіті улану	T54.2	Күйдіргіш қышқылдар мен қышқыл тәрізді заттар (күкірт, тұз, азот және б а с қ а қышқылдар және т. б.)	Y96
30.	Күйдіргіш қышқылдар мен қышқыл тәрізді заттармен созылмалы улану	T54.2	Күйдіргіш қышқылдар мен қышқыл тәрізді заттар (күкірт, тұз, азот және б а с қ а қышқылдар және т. б.)	Y96
Күйдіргіш сілтілер мен сілтілік заттардың әсерінен пайда болған аурулар				
31.	Күйдіргіш сілтілер мен сілтілік заттармен жіті улану	T54.3	Күйдіргіш сілтілер мен сілтілік заттар	Y96
32.	Күйдіргіш сілтілер мен сілтілік заттармен созылмалы улану	T54.3	Күйдіргіш сілтілер мен сілтілік заттар	Y96
Қорғасын мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
33.	Қорғасынмен және оның қосылыстарымен созылмалы улану	T56.0	Қорғасын және о н ы ң қосылыстары	Y96
34.	Тетраэтил қорғасынмен жіті улану (көріністері:	T56.0		Y96

	вегетативті бұзылыс)		Тетраэтил қорғасыны	
Сынап пен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
35.	Сынаппен және о н ы ң қосылыстарыме н жіті улану	T56.1	Сынап және о н ы ң қосылыстары	Y96
36.	Сынаппен және о н ы ң қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.1	Сынап және о н ы ң қосылыстары	Y96
Хром мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
37.	Хром мен оның қосылыстарыме н жіті улану	T56.2	Хром және оның қосылыстары	Y96
38.	Хром мен оның қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.2	Хром және оның қосылыстары	Y96
Кадмий мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
39.	Кадмиймен және оның қосылыстарыме н жіті улану	T56.3	Кадмий және о н ы ң қосылыстары	Y96
40.	Кадмиймен және оның қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.3	Кадмий және о н ы ң қосылыстары	Y96
Мыстың және оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
41.	Мыс пен оның қосылыстарыме н жіті улану	T56.4	Мыс және оның қосылыстары	Y96
42.	Мыс пен оның қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.4	М ы с купоростын қоспағанда, мыс және оның қосылыстары	Y96
43.	М ы с купоросымен созылмалы улану		Мыс купоросы	
Мырыш пен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
44.	М ы р ы ш аэрозолімен жіті улану	T56.5	Мырыш және о н ы ң қосылыстары	Y96
	Хлоридпен, м ы р ы ш			

45.	сульфидімен созылмалы улану		Хлорид, сульфидом цинка		Өнеркәсіптің, құрылыстың, ауыл шаруашылығын ың, көліктің, қы з м е т көрсетудің, әртүрлі салаларында улы әсері бар химиялық заттарды қолдану ((зертханалық жұмыстарды қосып есептегенде), қайта өңдеу, алу процестерімен байланысты жұмыстың
Қалайы мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					
46.	Металл қалайы аэрозолімен жіті улану	T56.6	Қалайы және о н ы ң қосылыстары	Y96	
47.	Қалайы мен о н ы ң қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.6	Қалайы және о н ы ң қосылыстары	Y96	
Бериллий мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					
48.	Бериллийдің ер и т і н қосылыстарыме н жіті улану	T56.7	Бериллий және о н ы ң қосылыстары	Y96	
49.	Бериллийдің ер и т і н қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.7	Бериллий және о н ы ң қосылыстары	Y96	
50.	Бериллийдің ерімейтін қосылыстарыме н жіті улану	T56.7	Бериллий және о н ы ң қосылыстары	Y96	
Таллий мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					
51.	Таллиймен және о н ы ң қосылыстарыме н жіті улану	T56.8	Таллий және о н ы ң қосылыстары	Y96	
52.	Таллиймен және о н ы ң қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.8	Таллий және о н ы ң қосылыстары	Y96	
53.	Ванадиймен және оның қосылыстарыме н жіті улану	T56.8	Ванадий және о н ы ң қосылыстары	Y96	
Никель мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					
54.	Никель мен о н ы ң қосылыстарыме н жіті улану	T56.8	Никель және о н ы ң қосылыстары	Y96	
55.	Никель мен о н ы ң қосылыстарыме н созылмалы улану	T56.8	Никель және о н ы ң қосылыстары	Y96	

Кобальт пен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					барлық түрлері.
56.	Кобальтпен және оның қосылыстарымен жіті улану	T56.8	Кобальт және оның қосылыстары	Y96	Химиялық, мұнай өңдеу, машина құрылысы, металлургиялық, ағаш өңдейтін, тері-шикізаты, терівенерология, тағам өнеркәсіптік, мұнай құятын кемелерді тазалау; құрылыс, жиһаз өндірісі, шайырлар, лактар, эмальдар алу үшін паратретбутилфенолды өндіру және қолдану. Майлар мен отындарға құрамында фенолы бар сіңіргіштерді өндіру. Түрлі-түсті металлургия, пластикалық массалар өндірісі (фторопласттар) және оларды өңдеу, түсті металдан жасалған материалдарды өңдеу.
57.	Кобальтпен және оның қосылыстарымен созылмалы улану	T56.8	Кобальт және оның қосылыстары	Y96	
58.	Сүрме мен оның қосылыстарымен созылмалы улану	T56.8	Сүрме және оның қосылыстары	Y96	
Күшәла мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					
59.	Күшәламен және оның қосылыстармен жіті улану	T57.0	Күшәла және оның қосылыстары	Y96	
90.	Күшәламен және оның қосылыстармен созылмалы улану	T57.0	Күшәла және оның қосылыстары	Y96	
61.	Күшәла сутегімен жіті улану	T57.0	Күшәла сутегі	Y96	
62.	Күшәла сутегімен созылмалы улану	T57.0	Күшәла сутегі	Y96	
Фосфор мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар					
63.	Фосфор мен оның қосылыстарымен жіті улану	T57.1	Фосфор және оның қосылыстары	Y96	
64.	Фосфор мен оның қосылыстарымен созылмалы улану	T57.1	Фосфор және оның қосылыстары	Y96	
65.	Марганец пен оның қосылыстарымен созылмалы улану	T57.2	Марганец және оның қосылыстары	Y96	
Циан сутегінің әсерінен пайда болған аурулар					
66.	Циан сутегімен жіті улану	T57.3	Циан сутегі	Y96	

67.	Циан сутегімен созылмалы улану	T57.3	Циан сутегі	Y96
68.	Көміртегі тотығымен жіті улану	T58	Көміртегі тотығы	Y96
Азот тотықтарының әсерінен пайда болған аурулар				
69.	А з о т тотықтарымен жіті улану	T59.0	Азот тотықтары	Y96
70.	А з о т тотықтарымен созылмалы улану	T59.0	Азот тотықтары	Y96
71.	Формальдегидпе н жіті улану	T59.2	Формальдегид	Y96
Хлор газының әсерінен пайда болған аурулар				
72.	Хлор газымен жіті улану	T59.4	Хлор газы	Y96
73.	Хлор газымен созылмалы улану	T59.4	Хлор газы	Y96
Фтор мен оның қосылыстарының әсерінен пайда болған аурулар				
74.	Фтор және оның қосылыстарыме н жіті улану	T59.5	Фтор және оның қосылыстары	Y96
75.	Фтор және оның қосылыстарыме н созылмалы улану	T59.5	Фтор және оның қосылыстары	Y96
76.	Күкіртсутекпен жіті улану (көріністері: вегетативтік бұзылыс)	T59.6	Күкіртсутек	Y96
77.	Көміртегі қос тотығымен жіті улану	T59.7	Көміртегі қос тотығы	Y96
Органикалық цианидтердің әсерінен пайда болған аурулар				
78.	Органикалық цианидтермен жіті улану	T65.0	Органикалық цианидтер	Y96
79.	Органикалық цианидтермен созылмалы улану	T65.0	Органикалық цианидтер	Y96
Бензол мен оның гомологтарының нитро - және амино туындыларының әсерімен байланысты аурулар				

80.	Бензол мен оның гомологтарының нитро - және аминотуындыларымен жіті улану	T65.3	Бензолдың және оның гомологтарының нитро - және аминотуындылары	Y96
81.	Бензол мен оның гомологтарының нитро - және аминотуындыларымен созылмалы улану	T65.3	Тринитротолуолды қоспағанда бензолдың және оның гомологтарының нитро - және аминотуындылары	Y96
82.	Тринитротолуол о м е н созылмалы улану	T65.3	Тринитротолуол	Y96
Көміртегі дисульфидінің әсерінен пайда болған аурулар				
83.	Көміртегі дисульфидімен жіті улану	T65.4	Көміртегі дисульфиді (күкіртті көміртек)	Y96
84.	Көміртегі дисульфидімен созылмалы улану	T65.4	Көміртегі дисульфиді (күкіртті көміртек)	Y96
Пестицидтердің әсерінен пайда болған аурулар				
85.	Пестицидтермен жіті улану	T60	Пестицидтер	Y96
86.	Пестицидтермен созылмалы улану	T60	Пестицидтер	Y96
Зымыран отыны компоненттерінің әсерінен пайда болған аурулар				
87.	Зымыран отыны компоненттерімен жіті улану		Зымыран отыны компоненттері	Y96
88.	Зымыран отыны компоненттерімен созылмалы улану		Зымыран отыны компоненттері	Y96
Теріге әсер ететін улы заттардың әсерінен пайда болған аурулар				
89.	Теріге әсер ететін улы заттармен жіті улану	T65.8	Теріге әсер ететін улы заттар (иприт, люизит, иприт-люизит қоспалары)	Y96

90.	Теріге әсер ететін улы заттармен созылмалы улану	T65.8	Теріге әсер ететін улы заттар (иприт, люизит, иприт-люизит қоспалары)	Y96
Фосфорорганикалық улы заттардың әсерінен пайда болған аурулар				
91.	Фосфорорганикалық улы заттармен жіті улану	T65.8	Фосфорорганикалық уландырғыш заттар (зарин, зоман, ВИ-газдар)	Y96
92.	Фосфорорганикалық улы заттармен созылмалы улану	T65.8	Фосфорорганикалық уландырғыш заттар (зарин, зоман, ВИ-газдар)	Y96
Симметриясыз диметилгидразинмен және оның синтезі мен ыдырау өнімдерінің әсерінен пайда болған аурулар				
93.	Симметриясыз диметилгидразинмен және оның синтезі мен ыдырау өнімдерімен жіті улану	T65.8	Симметриясыз диметилгидразинмен және оның синтезі мен ыдырау өнімдері (диметиламин, монометилгидразин, тетраметилтетразин, метилендиметилгидразин, гидразин)	Y96
94.	Симметриясыз диметилгидразинмен және оның синтезі мен ыдырау өнімдерімен созылмалы улану	T65.8	Симметриясыз диметилгидразинмен және оның синтезі мен ыдырау өнімдері (диметиламин, монометилгидразин, тетраметилтетразин, метилендиметилгидразин, гидразин)	Y96
Синтетикалық көмірсутекті отынның әсерімен байланысты аурулар				
95.	Синтетикалық көмірсутекті отынмен жіті улану	T65.8	Синтетикалық көмірсутекті отын (C8H12 типті)	Y96

96.	Синтетикалық көмірсутекті отынмен созылмалы улану	T65.8	Синтетикалық көмірсутекті отын (C8H12 типті)	Y96
97.	1.1-1.51 тармақтарында көрсетілген химиялық заттар кешенінің әсерінен пайда болған жіті және созылмалы уланулар (көріністері: 1.1-1.51 тармақтарын қараңыз)	T65.8	1.1-1.51 тармақтарында көрсетілген химиялық заттар	Y96
98.	1.1-1.51-тармақтарда көрсетілген заттардың әсерінен пайда болған қатты уланудың салдары	T65.8	1.1-1.51 тармақтарында көрсетілген химиялық заттар	Y96
99.	Канцерогендік әсері бар химиялық заттардың әсерінен пайда болған тиісті оқшаулаудың қатерлі ісіктері	C00-C96	Канцерогендік әсері бар химиялық заттар	Y96
100.	Аллергенді әсері бар химиялық заттардың әсерінен пайда болған жоғары тыныс алу жолдарының аурулары (1.1-1.51-тармақтарда көрсетілгендерді қоспағанда)	J68.2	Аллергендік әсері бар химиялық заттар (аллергендер)	Y96
101.	Күрделі құрамдағы химиялық заттар аэрозольдерінің әсерімен байланысты	J39.8	Фиброгенді, аллергиялық, тітіркендіргіш әсері бар күрделі құрамдағы	Y96

	жоғарғы тыныс алу жолдарының аурулары		химиялық заттардың аэрозольдері		
Уытты кәсіби бронхит					
102.	Жіті уытты бронхит	J68.0	Фиброгенді, аллергенді, тітіркендіргіш әсері бар күрделі құрамдағы химиялық заттардың аэрозольдері	Y96	
103.	Кәсіби уытты бронхит: обструктивті емес бронхит, химиялық заттардың әсерінен өкпенің созылмалы обструктивті ауруы	J68.0	Фиброгенді, аллергенді, тітіркендіргіш әсері бар күрделі құрамдағы химиялық заттардың аэрозольдері	Y96	
Химиялық заттардың әсерінен пайда болған тері аурулары					
104.	Жұқпалы бөртпе	L50.6	Химиялық заттар (1.55-тармақта көрсетілген заттарды қоспағанда)	Y96	
105.	Жалпыланған токсикодермия	L27.0	Химиялық заттар	Y96	
106.	Оқшуланған токсикодермия	L27.1	Химиялық заттар	Y96	
107.	Аллергенді әсері бар химиялық заттардың әсерінен пайда болған тері және оның қосалқыларының аурулары (1.1-1.51-тармақтарда көрсетілгендерді қоспағанда)	L23 L50.0 L56.2		Y96	
2. Өнеркәсіптік аэрозольдардың әсерінен пайда болған аурулар					
					К е н орындарында, шахталарда, а ш ы қ карьерлерде,

108.	Пневмокониоздар : карбокониоздар; асбестоз; силикоз, талькоз ; алюминоз, боксты фиброз (жеңіл), бериллиоз, графитті фиброз, сидероз, станиоз , ажарлаушылар немесе тегістеушілер, цементті және басқа да аралас шаңның түрлерімен пневмокониозы; ж ә н е рентгенконтрасты шаңнан басқа пневмокониоздар; баритоз және басқа да жоғары сезімтал пневмониттер; Туберкулезбен байланысты пневмокониоз АХЖ 10: J65;	J60, J61, J62, J63.0, J63.1, J63.2, J63.3, J63.4, J63.5, J63.8 J62.8 J64; J65; J67, J65	Құрамында кремний диоксиді бар бос және байланған жағдайда шаңды , кенді, рентген сәулесін ұстайтын, көміртекті шаңды жұту, (көмір, кокс, күйе, графит және басқалары) ; металдың шаңдары және олардың тотықтары, соның ішінде қатты және ауыр қорытпалар, пісіретін аэрозоль; органикалық және жасанды минералды талшық, пластмасса және соның ішінде жұтатын аэрозольды микрофлорамен көбеюінің шаңдары	Ү96	байытатын және аяқталатын тау кен орындары, көмір кәсіпорындары фабрикаларындағы жұмыс; кенге жатпайтын жыныстар мен материалдарды, асбест және басқада силикатты, талшықтасты және ұсақтасты өндіру мен қайта өңдеу; асбест цементті, құрамында асбест бар материалдарды (құбырлар, шифер, панельдер, тақтайлар, фрикционды, асбест тоқыма өнімдері) өндіру ; фарфорлыфаянсты бұйымдарды, әйнекті өндіру; оттөзімділер мен жемірлерді өндіру және қолдану; кокс, күйе, графиттерді өндіру, қолдану; металлургиялық және құю өндірісі; машина құрылысы; металды өңдеу, пісіру жұмыстары; сусымалы материалдарды ұнтақтау; пластмассаларды өндіру, өңдеу;
------	---	--	---	-----	--

					ауылшаруашылық және шаңды шығарумен байланысты басқа жұмыс түрлері
109.	Биссиноз	J66.0	Өртүрлі өсімдіктердің шаңын ұзақ уақыт жұту (мақта, зығыр, джут).	Y96	Тоқыма өндірісінде мақтаны, зығырды, джутты қайта өңдеу.
110.	Кәсіптік бронхит (шаңды, уытты-шаңды): шаңды необрструктивті бронхит; шаңды обструктивті бронхит; уытты-шаңды необрструктивтік бронхит (АХЖ 10: J68.0); Шаңның әсерінен өкпенің созылмалы обструктивті ауруы Шаң мен улы заттардың әсерінен өкпенің созылмалы обструктивті ауруы	J41.0; J44.8); J68.0; J44.8, J43.9; J44.8, J43.9; J44.8, J43.9	Жоғарыда көрсетілген шаңның барлық түрлерін, сонымен қатар өсімдіктен және жануардан шығатын органикалық шаңның барлық түрін (ұннан, дәннен, қылдан істелген, жүннен, темекіден, қағаздан, қанттан және басқалардан) жұту. Бір уақытта шаңның және химиялық факторлардың әсер етуі (түршіктіретін заттар, өзі жүретін таулы машиналардағы шығаратын газдың құрамы), оның ішінде қолайсыз микроклиматтық жағдайларға сай атылатын газдар.	Y96	4-ші бағандағы 2-ші пункттің ішіндегі көрсетілген жұмыстар, сонымен қатар өндіріс: киізбасу, ұнжарма өндірісі, қантты, фармацевтикалық, жүнді, мақтаны, зығырды және басқада қабықты дақылдарды алғашқы өңдеуден өткізу, сонымен қатар шаң бөлумен байланысы бар басқада жұмыстар.
			Уытты заттармен байланыс: Мыс және оның қосындылары		Тітіркендіргіш әсері бар уытты

111.	Созылмалы уытты альвеолит	84.8	Қалайы және оның қосындылары \ Бериллий және оның қосындылары Фтор және оның қосындылары		заттардың әсерімен байланысты жұмыстар
112.	Пневмомикоздар (микотоксикоздар, актиномикоздар)	B44.8, B48.8, A42.0	Жерасты қойнауларындағы шахта суында көбейетін грибокты флорамен, жабдықтармен, өсімдіктен және жануардан шығатын органикалық шаңмен (ұнды, дәнді, жүнді, темекілі) жанасу	Y96	Кен орындары мен шахталардағы жұмыстар, ауыл шаруашылығы жұмыстары (зығыр, мақта, тоқыма өңдеу) және шаң бөлүмен байланысты басқа да жұмыс түрлері
113.	Жоғарғы тыныс жолдарындағы толық дистрофиялық аурулар (созылмалы субатрофикалық және гипертрофикалық ринофарингит)	J31.0-J32.9	3-ші бағанның, 2-ші пунктінің ішінде көрсетілгендей шаңды жұту	Y96	4-ші бағанның, 2-ші пунктінің ішінде көрсетілгендей жұмыстар
3. Физикалық факторлардың әсерінен пайда болған аурулар					
114.	Ионды сәуленің әсеріне байланысы бар аурулар	W8	Сыртқы иондаушы сәулеленудің бір реттік қысқа мерзімді жалпы әсері немесе радиоактивтік заттар мен олардың қосылыстарының едәуір мөлшерінің ағзаға түсуі	Y96	Радиоактивтік заттармен және иондаушы сәуле
115.	Сәуле көзінен ауырған ауру (	W88, W90	Иондаушы радиацияның жүйелі түрде кәсіптік сәуле соққысының рұқсат етілген	Y96	көздерімен жүргізілетін жұмыстардың барлық түрлері.

	жедел немесе созылмалы)		деңгейінен артық дозада әсер етуі.		
116.	Жергілікті сәулемен зақымдану (жіті немесе созылмалы)	W88, W90	Радиоактивті заттардың, сәуле көзінің сырттай жергілікті әсері	Y96	
117.	Иондамайтын сәуле көзінің әсерінен пайда болған аурулар: вегетативті тамырлы дистония, әлсіздік, әлсізвегетативтік, гипотоломиялық синдромдар	W90	Өте жоғарғы жиіліктегі радиодиапазондағы электромагнитті сәуле көзінің жүйелі әсер етуі; когерентті біртүсті сәуле шығару.	Y96	Өте жоғарғы жиіліктегі радиодиапазондағы электромагнитті сәуле көзімен атқарылатын жұмыстардың барлық түрлері; оптикалық квантты генераторлардың сәуле бөлуіне байланысты жұмыстың барлық түрлері
118.	Лазерлі сәуле көзінің тіндерді жергілікті зақымдауы (терінің күйіктері ретинальды көздің қабығына зақым келтіреді)	L59, H18.8, H35.8	Лазерлі сәуле көзінің жергілікті әсер етуі.	Y96	Оптикалық квантты генераторлардың сәуле бөлуіне байланысты жұмыстың барлық түрлері.
119.	Діріл ауруы	T75.2	Ұзақ уақыт өндірістік жергілікті дірілдің жұмысшының қолына берілу арқылы әсері және жұмыс орынындағы жалпы дірілдің жүйелі әсер етуі	Y96	Дірілді тудыратын қол машиналарымен атқарылатын жұмыс және дірілді тудыратын машиналардағы жұмыс орындары.
120.	Нейросенсорлы құлақ мүктігі	H90.3; H90.6	Өндірістік шудың жүйелі түрде әсер етуі.	Y96	Өнеркәсіпте, құрылыста, ауыл шаруашылығында, көлікте, байланыста қарқынды өндірістік шудың әсерінен пайда болған атқарылатын

					жұмыстың барлық түрлері.
121.	Қолдың вегетативті-сенсорлы ангионевроз) полиневропатиясы	G62.8	Ультрадыбыстың қолға жанау арқылы берілуі	Ү96	Ультрадыбысты дефектоскоптар және медициналық аппараттармен атқарылатын жұмыс
122.	Электроофтальмия	H57.8	Қарқынды түрде ультракүлгін сәуле бөлу	Ү96	Қарқынды түрде ультракүлгін сәулесін бөлу жағдайында газбен және электрмен пісіруге байланысты жұмыстар
123.	Катаракта МКБ 10:H26.8	H26.8	Сәулелі энергияның жүйелі түрде әсер етуі (инфра-қызыл, ультракүлгін сәуле бөлу, шамадан тыс жоғары жиіліктегі сәуле бөлу, рентген, гамма сәулесі, нейтрондық, протондық сәуле көздері)	Ү96	Ұсталық-престеу, электр-дәнекерлеу және термиялық жұмыстар, шыныдан бұйымдар өндіру, металлургияда ионды және иондаушы емес сәулелердің әсерімен инфрақызыл сәулемен байланысты жұмыстар
124.	Декомпрессиялық (кессондық) аурулар және оның салдарлары	T70.3	Жоғарғы атмосфералық қысым, декомпрессиялық үрдістер	Ү96	Кессонда, барокамерада атқарылатын жұмыстар, су астына сүңгу және басқа жоғарғы атмосфералық қысым жағдайындағы жұмыстар.
					Терең шахталарда, мартен, темірқаңылтыр, құбыр шығаратын

125.	Қызып кетуі: ыстыққа ұрынудан болатын сіреспе	T67.0; G40.5; G40.6	Жұмысшы аумағындағы жоғарғы температура және қарқынды жылу бөлу жағдайы	Y96	цехтардағы жұмыс; өнеркәсіптік пештерді жөндеу, қазандықты, оттықты тазарту ; әйнекті қайнату, басқа да жоғарғы температурада атқарылатын жұмыстар.
126.	Тарылтылған эндартериит вегетативті-сенс орлы полиневропатия (ангионевроз)	G62.8, I73.9)	Жұмыс аймағындағы төмен температура	Y96	Балық өндіруші комбинаттардағы балық аулау кемесіндегі жұмыстар; мұздатқыштағы жұмыстар; геологиялық жұмыстар; ағаш дайындау жұмыстар; ылғалды; батпақты жерлердегі жұмыстар; тор өндіруші, таукен өндірісі, сулы және мәңгі тоң аумағында жұмыстар; шахта әдісімен мұнай өндіру және төменгі температурада жұмыс істеудің басқа түрлері
127.	Ониходистрофия лар механикалық эпидермоздар (сүйел және т.б.)	L60.3	Теріні майдан тазалау, температуралық және метеорологиялық факторлар.	Y96	Тері және үлдір өндеу өндірісі, ауыл шаруашылық жұмыстары (даладағы), кемедегі және жағалаудағы орналасқан өндірістердегі балық өндеу жұмыстары
4. Адам ағзаларының және жүйелерінің күш түскенде және күрделілігі артқанда пайда болған аурулар					

128.	Кординаторлық невроздар, оның ішінде қаламсап ұстағанда пайда болатын саусақ тартылысы	F48.8	Тез орындалып, жоғарғы дәлділікті талап ететін жұмыстар	Ү96	Музыкалық құрал-саймандар мен клавишті аппараттардағы жұмыс; стенография, қолмен жазу, машинамен басу, сызба жұмыстары, граверлік және көшірме жұмыстары
129.	Шеткері орналасқан нерв жүйесінің аурулары: Моно және полиневро-патиялар, оның ішінде қолдың езілуден пайда болған және вегето-сенсорлық невропатиялары	G56 G57 G58.8 G62.8	Иық белдеуіне, қол қозғалуы көп қайталанатын, жүйке діңгегіне қысым көрсетіп, микро жарақат беріп, денені суытып, статикалық-динамикалық жүктеме беретін жұмыстар	Ү96	Тегістейтін, формалайтын, сылақ, сылау жұмыстар; тігу, аяқ киім өндірісіндегі жұмыстар, малдарды қолмен сауу. Тау кен, металлургия, мұнай және химия өндірісінің жұмыскерлері
130.	Мойын-иық, бел-құйымшақ шойырлары	M54.1	Дененің еңкеюімен байланысты жұмыстар, жұмыс кезінде мәжбүрлі жағдайда болу (алға қарай еңкею, созылып тұру, аяқты бүгіп отыру, жату т.б.) сондай-ақ боршалардың ширығуын талап ететін жұмыстар. Жалпы діріл мен соққының	Ү96	Кен өндірісіндегі кеңістік жасау жұмыстары, тазалау забойларындағы, оның ішінде микроклиматы қолайсыз, ылғалды болғанда, дененің мәжбүрлі жағдайында түрлі ауырлықтарды тасу, көтеру арқылы жүргізілетін тіреу жұмыстары. Шахта ішіндегі көліктің жүргізушілері: жер астындағы қондырғыларды

			әсеріне ұшырататын жұмыстар		ң машинисі (басқарушы), жер астындағы үлкен жүк машиналарының жүргізушісі.
131.	Мойын және белқұйымшақ деңгейіндегі құйма аурулар	M50.0 M51.0 M51.1 M50.1	Дененің еңкеюімен байланысты жұмыстар, жұмыс кезінде мәжбүрлі жағдайда болу (алға қарай еңкею, созылып тұру, аяқты бүгіп отыру, жату т.б.) сондай-ақ боршалардың ширығуын талап ететін жұмыстар. Микро және макро жарақат беретін жұмыстар	Y96	4 бағанның 2 бөлігінде көрсетілген жұмыстар, мойын-иық, бел-құйымшақ деңгейіндегі құйма аурулар (АХЖ 10: M54.1), 4 графадағы вальцовщиктер, ұста, шегеру, кесу, құрылыс жұмыстары. Үлкен жүк машиналарының, ауыл-шаруашылық жүргізушілері. Цирктегі және тиеп түсіру жұмыстары.
132.	Тіреу және қимылдау аппараттарының аурулары: Қардың және иық белдеуінің созылмалы миофо-бриоздары, миофасциптер, фибриомиофасциттер, вегетомеофасциттер, тендовагиниттер	M62.8; M65.8	Жергілікті және аумақтық боршалардың қатысуымен істелінетін жұмыстар, бір түрлі қимылдар жасау арқылы атқарылатын жұмыстар, жылдам орындалатын жұмыстар, жүкке діңгектеріне, боршаға, байланыс тарамыстарына, сіңірге қысым түсіретін жұмыстар, олардың жарақаттануы, жүкті көтеру, колда ұстау,	Y96	Музыкалық құрал-саймандар мен клавишті аппараттардағы жұмыс; стенография, қолмен жазу, машинамен басу, сызба жұмыстары, граверлік және

			қолмен немесе күш жұмсау арқылы жүктің орнын ауыстыру		көшірме жұмыстары
133.	Тарылмалы лигаментоздар, стилоидоздар (шынтактық, иықтық), эпикондилоздар	M77.0	Сіңірге тұрақты түрде қысым түсіретін жұмыстар, шынтак тұсында көп бүгуді талап етіп, бұрауды талап ететін жұмыстар, қол саусақтарын айналдыра қимылдатуды талап ететін жұмыстар.	Y96	Штамптайтын, сүйрететін, сылайтын, байлап танатын, сырлау жұмыстары, аяқ киімді пішетін, оған керекті материалдарды кесетін жұмыстар
134.	Периартроздар (иық-жауырын, шынтак, тізе), атқаратын қызметінің бұзылуымен білінетін пошымын өзгертетін остеоартроздар (жоғарыдағыдай) ; бурситтер, асептикалық остеооникроздар	M19.8	Үлкен амплитуда арқылы айналдыра жүргізілетін жұмыстар, тиісті буындарға тұрақты түрде қысым беретін, жарақатайтын жұмыстар, тізерлеп немесе аяқты бүгіп отырып істейтін әртүрлі жұмыстар;		Кен өндірісіндегі кеңістік жасау жұмыстары, бұрғылау, шатыр жабу жұмыстары, паркет дайындау, граниттен жасалатын материалдарды жасау
135.	Жатырдың төмен түсуі және қынап қабырғасының сыртқа шығуы	N81	40 жасқа дейінгі әйелдердің босанар кезінде бұт жарақаты орын алмай, діріл әсер етіп немесе әсер етпеген жағдайда да ұзақ жылдар (10 жыл) бойы тұрақты түрде (ауысым уақытының 50 пайызынан көп болса) мәжбүрлі күйде ауыр заттарды жылжыту, көтеру	Y96	Жүктерді қолмен немесе күш жұмсау арқылы орыннан жылжыту жұмыстары

136.	Қабынған (тромбофлебит) немесе жылан көзбен ұштасқан аяқ көк тамырларының айтарлықтай кеңуі	I83.0. -I83.2	Ұзақ уақыт бойы мәжбүрлі күйде жұмыс істеу	Ү96	Ұзақ уақыт бойы түрегеп тұрып, ауыр заттарды тұрақты түрде тасу және тау кен орындарында (кен өндірісіндегі кеңістік жасау, бұрғылау, тіреу жұмыстары) жұмыс істеу, әсіресе еңістігі айтарлықтай кен орнында жұмыс істегені
137	Дыбыс шығаратын аппараттың шамадан тыс деңгейіне жұмыс істеуінен пайда болатын аурулар: созылмалы ларингиттер, дыбыс қалақшаларындағы түйін (*әншілер түйіні), дыбыс қалақшаларының жанасқан жеріндегі ойық жара	J38.2 J38.7 J37	Дыбыс шығаратын аппараттың шамадан тыс деңгейде атқаратын жұмысы орын алғанда	Ү96	Оқытушы жұмысы, радиодағы, теледидардағы дикторлардың жұмысы, актерлардың вокальді сөйлесу кезіндегі жұмыстары, телефон стансаларындағы жұмыс
138	Әрі қарай өсе беретін жақыннан көз көрмеушілік	H52.1	Кішкентай заттарды жақыннан ажырату үшін көру үдерісін жідететін жұмыстар	Ү96	Картографиялау, электронды есептеу машиналарында жұмыс жүргізу, қымбат тастарға өңдеу жүргізіп, бет салу, оның сапасын тексеру жұмыстары, сағат жинау, корректорлық жұмыстар, оптикалық құрал-жабдықта рмен жұмыс істеу

139.	Невроздар	F40-F48	Есі дұрыс емес балалармен ұзақ уақыт бойы жұмыс істеу	Ү96	Есі дұрыс емес ауруларды емдейтін мекемелердегі медициналық қызметкерлердің жұмысы, оның ішінде есі дұрыс емес балаларға арналған арнайы мектептердегі қызметкерлер, мұғалімдер.
------	-----------	---------	---	-----	--

5. Биологиялық факторлардың әсерінен пайда болған аурулар

140.	Қызметкерлер жұмыс кезінде жанасып, байланыста болатын жұқпалы және паразитарлы аурулар: туберкулез, сарып, сап, күйдіргі, кене энцефалиті, орнитоз, сиыр сауушылардың түйіндері, токсоплазмоз, вирустық гепатит, тері микоздары, Розенбах эризипелоиды, қышыма, сифилис және тағы басқалары.	A15-19, A23 A24 A22, A84 B58 B15-B19 B20-B24 B35-B37 B48, A26 B86, A-01,0, A65 A27 и Другие A94	Жұқпалы аурулармен немесе жұқпамен жанасқан материалдармен немесе ауруды тасымалдаушылармен, ауру малдармен, олардан шыққан өнімдермен (тері, жүн, қылшық, ат құйрығы, еті, тері және үлдір үшін керекті шикізаттар, екінші рет өңдеуді талап ететін заттар, астық, мақта және т.б.) байланыста болған; кеміргіштермен жанасқанда, жұқпалы аурулардың коздырғыштары бар беттермен жанасқанда	Ү96	Жұқпалы аурулармен, туберкулезбен, тері-венерология ауруларымен күресетін диспансерлерде, туберкулезбен күресетін дәрігерлік учаскелерде, туберкулезбен ауыратындар жұмыс істейтін емдеу - еңбек ету мастерскойларында, мал шаруашылықтарында, мал дәрігерлік қызметінде, ет комбинаттарында, кондитерлік, консерві жасайтын фабрикаларда, зауыттарда, тері және үлдір жасауға керекті шикізаттарды өңдеуге аң шаруашылығы, кемедегі және жағалаудағы балық өндіретін шаруашылықта, орман шаруашылығында жасалынатын
------	---	---	--	-----	--

					барлық жұмыстарға
141.	Теріні ашық жерлеріндегі микоздар	B35-B49	Шахта суы бар және жерастынан өндіретін құрал-жабдықта рдың өнезді флораларымен жанасқанда	Y96	Кен өндіретін шахталардағы жұмыстар
142.	Дисбактериоз, терінің және шырышты қабақтың кандидомикоздар, ішкі органдардың кандидоздары	B37	Антибиотиктер, өнез-продукценттері, ақуыз витамин қоспалары, малы азығының ашытқылары, құрамдас жемдер	Y96	Микробиологиялық өндірістің әртүрлі салаларындағы жұмыстар; медициналық өндірістегі, медициналық практикада, дәріханаларда, сондай-ақ 3 бағанның 5 бабының 3) бағаншасында көрсетілген өндіру жұмыстары

6. Аллергиялық аурулар

143.	Көз алмасының қабынуы, ауыз қуысының қабынуы ринофарингитте	H10.1-H10.3) J30; J30.3		Y96	әртүрлі өндірістік салалардағы аллергиямен байланысты жұмыстар (химиялық, химиялық-фармацевтік құрылыс, ағаш өңдеу өнеркәсібіндегі, металлургия, таукен, мұнай және химиялық өндірістерде, резеңке-техникалық өндірісінде, жасанды жуғыш заттар өндірісінде, машина жасау, тоқыма, қыл-шөтке жасайтын өнеркәсіптерде,
144.	Бронх астмасы, астмадан болатын бронхит, бронх астмасының белгілерімен білінетін дәрілік аллергия, экзогенді альвеолит	J45.0 J70.2 T88.7 J67		Y96	
145.	Эпидермоз, дерматит, экзема, токсикодермия	L23; L24; L25; L27.0; L27.1		Y96	
146.	Квинке ісігі, бөртпе, анафилактикалық шок	T78.3 L50, T78.2		Y96	

147.	Токсикологиялық аллергиялық гепатит	K71		Y96	үлдір өндіретін кәсіпорындарда, құрамдас жемдерді өндіретін жерлерде, ақ уыз витамин қоспалары шығаратын өндірістерде және т.б.); ауыл шаруашылығында (құс фабрикаларында, фермаларда, пестицидтермен жұмыс істегенде); көлікте; тұрмыстық өнеркәсіп орындарында жұмыс істегенде (химиялық жолмен тазалау, шаштараздар, кір жуатын орындар); медициналық және дәріханалық мекемелердің, өнеркәсіп кәсіпорындарының институттардың, вивариялардың зертханалары
148.	әртүрлі эритемалар	L51	Жанасқанда сезімталдылық білдіретін заттар мен қосындылар	Y96	
7. Ісіктер					
149.	Тері ісіктері (гиперкератоздар, эпителиомалар, папилломалар, обыр, лейкокератоздар)	C43-C44	Тас көмірді, мұнайды, сланецті (шайырды, қатпаны, антраценді, фенантренді, аминоантрацинді майды, өндірістік азокосындыларды, гудронды, парафинді және т.б.), иондағыш сәуле көздерінің әсерін (рентген,	Y96	Өндірістің әртүрлі салаларындағы 3 бағанда кездесетін заттардың әсерінен пайда болған атқарылатын жұмыстардың барлық түрі; радиоактивті заттармен, басқа да иондағыш сәуле көздерімен

			гамма сәуле көздері және басқалары), күшән.		жұмыс істегенде ; күшәнмен жұмыс істегенде .
150.	Ауыз қуысының және дем алу мүшелерінің ісіктері	C04-C06, C30.0-C34.9, C38.4, C39	Никель, хром, күшән, таскөмір шайырлардың қосындылары; асбест, асфальт, радиобелсенді кендерді және көмір сутегі, көмір пластиктер, кадмий және оның қосындылары сіңірілген шандар	Y96	Өнеркәсіптің әртүрлі салаларындағы никель, күшән, х р о м қосындыларын алуға арналған жұмыстар; радиоактивті кенді барлау, өндіру және өңдеу жұмыстары; асбест және құрамында асбестер, заттарды өндіргенде, резенке-техникалық өндіріс, кадмий өндірісі, жасанды гранат алатын және одан шығатын бұйымдарды өңдейтін жұмыстар, жиһаз жасау және ағаш өңдеу өнеркәсібі..
151.	Бауыр ісіктері	C22	Винил-хлорид, бауыр тініне әсер ететін (полоний, торий, плутоний) радиобелсенді заттармен ұзақ түрде жанасып, байланыста болу , берил және оның қосындылары	Y96	Винилхлоридпен, бериллиймен және оның қосындыларымен жұмыс істеу; радиобелсенді химиялық өнеркәсіпте жұмыс істеу.
			6 валентті хром қосындылары, құрамында асбест бар шаң,		Х р о м қосындыларын, асбест және құрамында асбест бар бұйымдар, никель алғанда,

152.	Асқазан ісіктері	C16	никель, көмірсутектері, шаңға сіңірілген бензпирен, күйе	Y96	никельге көмір сутегі шаңы сіңірілгенде онымен жанасып, байланыста болу, резеңке-техникалық өндіріс.
153.	Лейкоздар	C91-C95	Бензол, әртүрлі иондағыш радиациялық сәуле көздерінің әсері	Y96	Бензолмен және иондағыш сәуле көздерімен жұмыс істегенде.
154.	Қуық ісіктері (папилломалар, обырлар)	C67	Бензол және нафталин қатарындағы аминдер (бензидин, дианизидин, нафтиламин).	Y96	өнеркәсіптің әртүрлі салаларында осы заттармен жұмыс істеу.
155.	Сүйек ісіктері	C40-C41	Сүйекті босаңсытатын радиобелсенді (радий, стронций, плутоний) заттармен ұзақ уақыт бойы жанасуда болуы	Y96	Радиобелсенді химиялық өндірістерде, радиологиялық және радиохимиялық зертханаларда жұмыс істеу.
156.	Бүйрек ісіктері	C64	Кадмий және оның қосындылары	Y96	Кадмий және оның қосындыларымен жұмыс істеу.

Кәсіптік аурудың еңбек
(қызметтік) міндеттерін
орындаумен байланысын
анықтау сараптамасының
қағидаларына
2-қосымша

Сараптамалық кәсіби патологиялық комиссия қорытындысы № _____ " _____ " _____
_____ 20 ж. Заключение экспертной профпатологической комиссии № _____ от " _____
" _____ 20 г.

1. Науқастың тегі, аты, бар болған кезде әкесінің аты (Фамилия, имя, отчество больного (при его наличии) _____

2. Туған күні (Дата рождения) _____

3. Жұмыс орны мен кәсібі (Место работы и род занятий) _____

4 Негізгі мамандығы (Основная профессия) _____

5. Кәсіби бағдарлар: - Кәсіби маршрут (Профессиональный маршрут) _____

- Санитариялық-эпидемиологиялық сипаттаманы сараптау- бірінші рет келген ауруларға. (Экспертиза санитарно-эпидемиологической характеристики условий труда

– для первичных больных)

№ _____ от _____

6. Ауру анамнезі (Анамнез заболевания) _____

7.Әлеуметтік – клиникалық қорытынды (Социально - клиническое заключение):
Негізгі диагноз (Основной диагноз)

Қосымша диагноз (Сопутствующий диагноз) _____

Еңбек ұсыныстары (Трудовые рекомендации) _____

Ұсыныстар (Рекомендации) _____

Келесі қаралу мерзімі (Срок повторного осмотра) _____

Комиссия төрағасы (Председатель комиссии) _____

Комиссия мүшелері (Члены комиссии) _____

Кәсіптік аурудың еңбек
(қызметтік) міндеттерін
орындаумен байланысын
анықтау сараптамасының
қағидаларына
3-қосымша

Республикалық сараптамалық жанжал кәсіби патологиялық комиссия қорытындысы № _____
" _____ " _____ 20 ж. Заключение республиканской экспертной
конфликтной профпатологической комиссии № _____ от " _____ " _____ 20
г.

1. Науқастың тегі, аты, бар болған кезде әкесінің аты (Фамилия, имя,
отчество больного (при его наличии) _____

2. Туған күні (Дата рождения) _____

3. Мекен-жайы (Домашний адрес) _____

4. Жұмыс орны мен кәсібі (Место работы и род занятий) _____

5. Өтінім берілген күн (Дата обращения): _____

а) кімнен (от кого) _____

б) өтінімнің себебі (причина обращения) _____

6. Пациенттің негізгі мамандығы (Основная профессия пациента) _____

7. Кәсіби бағдарлар:

- Кәсіби маршрут (Профессиональный маршрут) _____

-Санитариялық-эпидемиологиялық сипаттаманы сараптау- бірінші рет келген
ауруларға.

(Экспертиза санитарно-эпидемиологической характеристики условий труда – для
первичных больных) № _____ от _____

8. Сараптамалық кәсіби патологиялық комиссия қорытындысы

(Заключение экспертной профпатологической комиссии) _____

9. Өмірлік анамнезі (Анамнез жизни) _____

10. Ауру анамнезі (Анамнез заболевания) _____

11. Науқастың шағымдары (Жалобы больного) _____

12. Объективті мәліметтер (Объективные данные) _____

13. Тексеру (обследования) _____

14. Кеңестер (консультации) _____

15. Әлеуметтік – клиникалық қорытынды (Социально - клиническое заключение)

Негізгі диагноз (Основной диагноз) _____

Қосымша диагноз (Сопутствующий диагноз) _____

Еңбек ұсыныстары (Трудовые рекомендации) _____

Ұсыныстар (Рекомендации) _____

Комиссия төрағасы (Председатель комиссии) _____

Комиссия мүшелері (Члены комиссии) _____

Кәсіптік аурудың еңбек
(қызметтік) міндеттерін
орындаумен байланысын
анықтау сараптамасының
қағидаларына
4-қосымша

Кәсіптік ауру туралы хабарлама Извещение о профессиональном заболевании

1. Тегі, аты, әкесінің аты (Фамилия, имя, отчество (при его наличии)) _____

— 2.Жынысы (Пол) _____

— 3.Жасы (Возраст) _____

— толық жасы (полных лет)

4.Ұйымның атауы, оның меншіктік түрі (наименование организации, ее форма собственности)

— 5.Цехтің, бөлімшенің, учаскенің атауы (Наименование цеха, отделения, участка) _____

— 6. Жалпы еңбек өтілі (Общий стаж работы). _____

— 7. Еңбек өтілі (Стаж работы). Кәсіптік ауруды туғызған өндірістік зиянды факторлармен жанасуда болған.

(В контакте с вредными производственными факторами, вызвавшими профессиональное заболевание состоял)

— 8. Негізгі диагнозы (Основной диагноз) _____

— Қосымша (Сопутствующий) _____

— 9.Ауруды тудырған зиянды өндірістік фактор (Вредный производственный фактор, вызвавший заболевание)

— 10.Қорытынды диагноз қойылған күн (Дата установления окончательного диагноза) _____

— 11.Диагнозды қойған ұйымның атауы (Наименование организации, установивший диагноз)

— 12.Хабарламаның тіркеу нөмірі (Регистрационный номер извещения №__)

"__" _____ күні 20 ж.(г.)

Ұйымның Хабарлама жіберілген күн (Дата отправления извещения)

мөрінің орны " _____ " 20 ж.(г.)

Место печати Хабарламаны жіберген адамның қолы

организации (Подпись лица, пославшего извещение)

тегі, аты, әкесінің аты

(фамилия, имя, отчество (при его наличии))

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК